

Prognoza oddziaływania na środowisko

projektu

Programu Ochrony Środowiska
i Planu Gospodarki Odpadami
dla Gminy Masłowice
na lata 2012 - 2015
z uwzględnieniem lat 2016 - 2019

Wykonawca opracowania:
PPUH „**BaSz**” mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax (41) 372 49 75 e-mail basz@post.pl

Masłowice 2011

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1. Podstawa prawna i cel Prognozy	4
1.2. Informacje o zawartość głównych celów programów	5
1.2.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016 -2019	6
1.2.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016 – 2019.....	7
2. Powiązanie projektów z innymi dokumentami	8
3. Analiza stanu środowiska na terenie gminy Masłowice	9
3.1. Ogólna charakterystyka gminy Masłowice	9
3.2. Gleby	9
3.3. Wody podziemne.....	10
3.4. Wody powierzchniowe.....	10
3.5. Klimat.....	11
3.6. Zasoby przyrodnicze i lasy.....	11
3.7. Różnorodność biologiczna	13
3.8. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	14
3.9. Gospodarka odpadami.....	14
4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice	15
5. Problemy ochrony środowiska na terenie gminy Masłowice istotne z punktu widzenia projektu POŚ i PGO dla Gminy Masłowice.....	15
5.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi	15
5.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych.....	15
5.3. Powietrze atmosferyczne.....	16
5.4. Zasoby przyrodnicze	17
5.5. Hałas	17
5.6. Odpady	18
5.7. Pola elektromagnetyczne.....	18
5.8. Możliwości wystąpienia poważnych awarii	19
6. Cele ochrony środowiska uznane za priorytetowe na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym oraz zakres i sposoby ich uwzględnienia w POŚ i PGO - identyfikacja, analiza i ocena.	19
7. Analiza poprawności określenia stanu aktualnego w projekcie „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice”	21
7.1. Odpady komunalne	21
7.2. Odpady niebezpieczne.....	23
7.3. Odpady z sektora gospodarczego	28
7.4. Instalacje do odzysku i unieszkodliwianiem odpadów	29
8. Analiza skutków środowiskowych aktualnego stanu gospodarki odpadami	29
9. Analiza i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko zadań ujętych w projekcie „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice”	30
10. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań.....	32
11. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu POŚ i PGO dla Gminy Masłowice	40

12. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie POŚ i PGO dla Gminy Masłowice	41
13. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu POŚ i PGO.....	41
14. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu	42
15. Metody wykorzystane przy opracowaniu prognozy	42
16. Metody analizy realizacji postanowień projektu POŚ i PGO	43
17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	43
18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	43

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel Prognozy

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019” jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Artykuł ten zobowiązuje organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zawartość niniejszej Prognozy wynika z art. 51 wspomnianej ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz uzgodnień dotyczących zakresu i szczegółowości informacji, jakie powinny być zawarte w Prognozie, dokonanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w piśmie z dnia 22 listopada 2011r. znak WSI.411.22.2011.MP, jak również Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, określonych pismem z dnia 02 listopada 2011r. znak PWIS.NSOZNS.9022.1.209.2011. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Masłowice powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem,
- e) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- f) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawiać:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
 - c) uwzględniać informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

1.2. Informacje o zawartości głównych celów programów

Projekt Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice zawiera następujące zagadnienia:

- omówienie aktualnego stanu prawnego,
- charakterystyka obszaru gminy (położenie geograficzne, sytuacja demograficzna, sytuacja gospodarcza, warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne, warunki przyrodniczo-krajobrazowe),
- diagnoza aktualnego stanu środowiska,
- cele i zadania w zakresie ochrony środowiska uznane za priorytetowe,
- analiza obecnego stanu gospodarki odpadami na terenie gminy w podziale na odpady komunalne, niebezpieczne i z sektora gospodarczego (rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów, istniejący system gospodarowania odpadami, zidentyfikowane problemy),
- prognozowane zmiany stanu środowiska,
- działania zmierzające do poprawy ochrony środowiska,
- zadania strategiczne, w tym harmonogram realizacji planowanych przedsięwzięć,
- wnioski z prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko,
- sposób monitoringu i oceny wdrażania planu.

1.2.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016 -2019

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Masłowice opracowany jest zgodnie z obowiązującym w czasie tworzenia Programu art. 14 ust. Prawo Ochrony Środowiska i określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- kierunki działań,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Masłowice”, będący drugą edycją dokumentu programowego określającego zadania w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami na terenie gminy Masłowice i stanowiący aktualizację dokumentu przyjętego w 2005 r., należy postrzegać jako potrzebę dopasowania celów, priorytetów i kierunków działań do obecnego stanu środowiska i wymagań wynikających z nowych przepisów ochrony środowiska UE oraz aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i planów rozwojowych w tym zakresie.

Po dokonaniu aktualizacji diagnozy stanu środowiska w gminie Masłowice oraz przeprowadzeniu analizy SWOT określono dwa cele strategiczne (nadrzędne):

- I. Rozwój gospodarczy gminy wykorzystujący walory środowiska naturalnego
- II. Czyste środowisko

Celem nadrzędnym Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego jest:

„Poprawa warunków życia mieszkańców regionu poprzez poprawę jakości środowiska, likwidację zaniedbań w jego ochronie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami”.

Założenia planu zadań na lata 2012-2015 i lata 2016-2019 przeprowadzono w podziale na grupy:

1. Ochrona powietrza
2. Ochrona przed hałasem
3. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych
4. Ochrona gleb i powierzchni ziemi
5. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym
6. Ochrona środowiska przyrodniczego
7. Przyjazny środowisku naturalnemu rozwój gospodarczy
8. Minimalizacja zagrożeń dla środowiska
9. Usprawnienie gospodarki odpadami
10. Edukacja ekologiczna

Realizacja programów założonych w obrębie poszczególnych celów operacyjnych przyczyni się do:

- ogólnej poprawy stanu środowiska naturalnego,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych,

- usprawnienia gospodarki wodno-kanalizacyjnej,
- zachowanie bioróżnorodności na terenach cennych przyrodniczo,
- poprawy stanu powietrza,
- ochrony gleb,
- zmniejszenia hałasu,
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- usprawnienia gospodarki odpadami.

1.2.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016–2019

Dla potrzeb Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice dokonano podziału odpadów na:

- odpady komunalne,
- odpady niebezpieczne,
- odpady pozostałe.

Wstępna analiza stanu obecnej gospodarki odpadami na terenie gminy Masłowice została przeprowadzona w oparciu o informacje z Urzędu Gminy w Masłowicach.

Główne cele planu gospodarki odpadami to:

- zapobieganie powstawaniu odpadów;
- minimalizacja i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami;
- dążenie do objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych;
- rozszerzenie na terenie gminy selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”.

Wyznaczone zostały również cele pośrednie, które zostały sformułowane jako cele krótkookresowe (2012 – 2015) oraz cele długookresowe (2016 – 2019).

Kolejne cele i działania są następujące:

CELE

- wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa;
- minimalizacja powstawania odpadów;
- wprowadzenie na terenie całej gminy selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”;
- zapewnianie warunków sprawnego funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym:
 - selektywnego zbierania odpadów: wielkogabarytowych a także z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej,
 - selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych;
 - osiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych;
 - selektywne zbieranie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych oraz zużytych urządzeń EE;
- poprawa świadomości ekologicznej wytwórców odpadów w sektorze gospodarczym, szczególnie z małych i średnich przedsiębiorstw;
- opracowanie i realizacja programu usuwania z terenu gminy wyrobów zawierających azbest;
- współdziałanie na rzecz utworzenia Celowego Związku Gmin, umożliwiającego prowadzenie wspólnych działań w zakresie zagospodarowania odpadów;

- zwiększenie ilości odpadów zbieranych z terenu gminy (wylimitowanie rozbieżności między ilością odpadów zbieranych a szacunkową ilością odpadów wytwarzanych na terenie gminy);
- zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania powstałych odpadów;
- wylimitowanie procedur nielegalnego składowania odpadów – lokalizacja i likwidacja „dzikich wysypisk”.

Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym dla odpadów innych niż niebezpieczne to:

- minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów;
- odzysk wytworzonych odpadów;
- odzysk odpadów nagromadzonych na składowisku odpadów.

DZIAŁANIA

- wzmocnienie edukacji ekologicznej mieszkańców oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów;
- kontrolowanie przez gminę stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych;
- wprowadzenie systemu segregacji odpadów „u źródła” na terenie gminy;
- zapewnienie warunków do wydzielenia ze strumienia odpadów komunalnych odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, zużytych urządzeń EE oraz odpadów niebezpiecznych;
- objęcie mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- zmniejszenie ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska, a szczególnie ulegających biodegradacji;
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- wprowadzenie spójnych zasad finansowania unieszkodliwiania odpadów komunalnych (zanieczyszczający płaci);
- opracowanie i wdrożenie gminnego programu usuwania materiałów zawierających azbest.

2. Powiązanie projektów z innymi dokumentami

Prognozę oddziaływania projektu POŚ i PGO dla Gminy Masłowice wykonano z wykorzystaniem następujących materiałów sporządzonych na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym:

- Polska 2025 – Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016, Rada Ministrów, Warszawa 2006 r.,
- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015, Rada Ministrów, Warszawa 2006 r.,
- Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) 2007-2013, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006 r.,
- Polityka leśna państwa – dokument przyjęty przez Radę Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (1997) - dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 22.04.1997 r.,
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku, Warszawa 2009 r.,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010– Ministerstwo Środowiska, grudzień 2006 r.,

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 – Ministerstwo Środowiska, 2010 r.
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, Warszawa, lipiec 2009r.,
- Natura 2000 – Europejska sieć ekologiczna, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2002 r.,
- Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym, Ministerstwo Środowiska, Warszawa lipiec 2002 r.,
- Poradnik – powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami, Warszawa 2002 r.,
- Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego, Łódź 2005
- Plan nawodnień rolnych dla województwa łódzkiego, Łódź 2007 r.
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego, Łódź 2007 r.,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015, Łódź 2007 r.,
- Strategia Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020, Łódź 2006
- Rocznik statystyczny województwa łódzkiego
- Plan gospodarki odpadami Powiatu Radomszczańskiego 2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015, Radomsko 2008
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2004-2015, Masłowice 2004r.

3. Analiza stanu środowiska na terenie gminy Masłowice

3.1. Ogólna charakterystyka gminy Masłowice

Gmina Masłowice położona jest w południowej części województwa łódzkiego, w powiecie radomszczańskim. Sąsiaduje z gminami:

- od północy: Łęki Szlacheckie,
- od południa: Kobile Wielkie i Wielgomłyny,
- od wschodu: Przedbórz i Ręczno,
- od zachodu: Gorzkowice i Kodrąb.

Gmina zajmuje powierzchnię 116 km². Ludność gminy to 4 378 osób (stan na 31.12.2010r.). Gmina liczy 17 sołectw. Ośrodkiem miejskim i powiatowym dla gminy Masłowice jest miasto Radomsko (w odległości ok. 30 km), miastem najbliższym położonym – Przedbórz (w odległości ok. 6 km). Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Radomsku. Piotrków oddalony jest od gminy Masłowice o ok. 50 km, Łódź 100 km, Częstochowa 70 km, Kielce 80 km.

3.2. Gleby

Na terenie Gminy Masłowice dominują gleby typu rędzin utworzone z węglanowych utworów kredowych i jurajskich. Występują również gleby bielcowe i brunatne utworzone z piasków i glin, a w dolinach i obniżeniach terenu głównie gleby pochodzenia organicznego i mineralnego – mady, gleby torfowe, mułowo-torfowe i murszowe.

Pod względem bonitacyjnym gleby występujące w gminie zaklasyfikowano głównie do klasy od II do VI. Przeważają gleby orne średniej jakości klasy V (29,5%). Występują tu również ekosystemy rolniczo-glebowe: żytni bardzo dobry, dobry i słaby oraz użytki zielone średnie i słabe. Gleby gminy cechują się dość dobrą jakością do produkcji rolniczej.

Gmina Masłowice posiada 61,7 pkt wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Przyjęta metoda waloryzacji opiera się na założeniu, że w warunkach produkcyjnych danego terenu decydują wybrane elementy środowiska:

- jakość gleb,
- klimat i długość okresu wegetacyjnego,
- rzeźba terenu,
- warunki wodne.

Gleby klas III – IV są glebami, w stosunku do których obowiązuje prawna ochrona przez zmianą użytkowania ich na cele inne niż rolnicze. Stanowią one ponad 48% powierzchni gminy, występują w środkowej jej części, w rejonach miejscowości Chełmo i Kraszewice. Gleby niższych klas najliczniej występują w północnej części gminy, w sąsiedztwie miejscowości: Bartodzieje, Borki, Przerąb.

Największą część gruntów gminy zajmują tereny orne – świadczące o typowo rolniczym charakterze gminy – oraz tereny leśne.

Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo, reprezentowane przez gospodarstwa indywidualne. Dominują gospodarstwa powyżej 5 ha (ponad 60%), gdzie głównie uprawia się: żyto, mieszanki zbożowe i ziemniaki oraz hoduje bydło i trzodę chlewną.

3.3. Wody podziemne

Cały obszar gminy Masłowice leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (nr 408) Niecka Włoszczowska. Zbiorniki wód podziemnych, które mają znaczenie użytkowe występują w utworach:

- czwartorzędowych – związane głównie z dolinami bezimiennych cieków, głębokość występowania zwierciadła wody jest niewielka (sporadycznie przekracza 5 m), wydajność wynosi 7,7 m³/h do 13 m³/h. Wody tego poziomu, ze względu na brak naturalnej izolacji narażone są na zanieczyszczenia w powierzchni, dlatego też są niskiej jakości,
- kredowych – występują na południowy zachód od Pasma Przedborsko-Małoskiego, zakwalifikowane są jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych – GZWP, który objęty jest wysoką ochroną (OWO). Głębokość zwierciadła wody zależy od ukształtowania terenu i wynosi przeważnie kilka metrów. Jakość wód w utworach górnokredowych jest dobra, są to wody średnio twarde i twarde. Sporadycznie wody te przekraczają parametry zawartości azotu i azotynów. Zawartość żelaza i manganu nie przekracza zawartości wymaganych dla wód do spożycia i celów gospodarczych.

3.4. Wody powierzchniowe

Przez gminę Masłowice, na niewielkim odcinku jej południowo-wschodniej granicy, przepływa rzeka Pilica. Pozostałe rzeki i ciek stanowią jej dorzecze:

- rzeka Luciąża, która ma tu swoje źródła, na terenie gminy znajduje się 13,7 km jej długości, jest lewobrzeżnym dopływem Pilicy. Luciąża zbiera wody za pomocą zaangażowania sieci rowów melioracyjnych.
- rzeka Strumień,
- Ciek spod Ochotnika o długości 9,6 km.

Sieć rzeczną gminy uzupełnia również szereg bezimiennych cieków wodnych odprowadzających swe wody do Pilicy. Są to rzeki o charakterze nizinnym, z niewielkimi spadkami wody.

Wzdłuż zachodniej granicy gminy przebiega dział wodny I rzędu oddzielający dorzecze Wisły od dorzecza Odry

W gminie zlokalizowanych jest kilka stawów hodowlanych w miejscowościach: Masłowice, Przerąb, Bartodzieje, Tworowice, Ochotniki i Kraszewice.

3.5. Klimat

Teren gminy znajduje się w centrum przejściowego i zmiennego klimatu w tzw. łódzkiej dzielnicy klimatycznej, który charakteryzuje się dużą zmiennością pogody oraz zróżnicowanymi warunkami meteorologicznymi w poszczególnych latach. Klimat gminy Masłowice wykazuje niewielkie zróżnicowanie przestrzenne wartości elementów meteorologicznych.

Średnie wartości przedstawiają się następująco:

- średnia roczna temperatura wynosi $+7,7^{\circ}\text{C}$, najzimniejszym miesiącem jest styczeń (-3°C), a najcieplejszym lipiec ($+18,2^{\circ}\text{C}$),
- średnia roczna ilość opadów nie przekracza 600 mm,
- długość okresu wegetacyjnego (temp. powyżej $+5^{\circ}\text{C}$) to około 210 dni, w najbliższym sąsiedztwie Wyżyny Przedborskiej – 205 dni,
- najwyższe wartości wilgotnościowe powietrza notowane są wiosną i z początkiem lata,
- 20-40 dni z mgłą – w okresie wrzesień-listopad.

Na tym terenie gminy dominują wiatry z kierunku zachodniego, północno i południowo zachodnie. Średnia prędkość wiatru wynosi ok. 2,8 m/sekundę.

3.6. Zasoby przyrodnicze i lasy

Na terenie Gminy Masłowice lasy zajmują powierzchnię 1 916,8 ha, co stanowi 16% powierzchni gminy. W drzewostanie dominującym gatunkiem jest sosna z domieszką dębu, brzozy i świerka. Występują również osika i olsza.

Obszary podlegające ochronie na terenie gminy Masłowice to:

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Widawki** – utworzony rozporządzeniem Nr 59/2007 Wojewody Łódzkiego z dnia 04.12.2007r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 41 390 ha.
- **Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu** – utworzony Rozporządzeniem nr 8/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.2009r. w sprawie wyznaczenia Piliczańskiego OCHK (z późn. zm.). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 46340 ha. Obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych dla możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniących funkcję korytarzy ekologicznych.
- **Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu** – utworzony rozporządzeniem nr 9/2002 Wojewody Łódzkiego za dnia 9 lipca 2002r. w sprawie określenia granic Przedborskiego Parku Krajobrazowego i ustanowienia planu ochrony Przedborskiego Parku Krajobrazowego w Województwie łódzkim oraz wyznaczenia Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- **Rezerwat Przyrody „Góra Chełmo”** to rezerwat archeologiczno-leśny o powierzchni 41,44 ha. Został utworzony w roku 1967 aby zachować wzgórze o walorach przyrodniczych oraz znajdujące się na nim grodzisko prehistoryczne. Góra Chełmo (323 m n.p.m.) to najwyższe, kopulaste wzniesienie Wzgórz Radomszczańskich. Wzgórze to porośnięte jest lasem ze starym (ok. 150 lat) i wielogatunkowym drzewostanem, jego osobliwością są pojedyncze egzemplarze dębów w wieku około 230 lat. W czasach

przedpiastowskich wzniesiony został gród obronny (jeden z nielicznych grodów wyżynnych), który strzegł szlaku handlowego ze Śląska przez Rudę, Brzeźnice, Radomsko, Przedbórz do południowego Mazowsza. Po grodzie tym pozostało na szczycie Góry Chełmo wielkie grodzisko otoczone wałem, fosą i dwoma niskimi wałami okrężnymi.

➤ **Pomniki przyrody ożywionej:**

- a) 1 dąb szypułkowy (wieś Koconia),
- b) 2 topole białe (wieś Masłowice),
- c) 1 topola drobnolistna (wieś Masłowice)
- d) 1 lipa (wieś Strzelce Małe).

➤ **Użytek ekologiczny** - bagna o powierzchni 0,41 ha i 0,7 ha położone na terenie Leśnictwa Masłowice.

➤ **Parki podworskie** z terenu gminy wpisane do rejestru zabytków i znajdujące się w ewidencji konserwatorskiej to: Park zabytkowy w Masłowicach – XVIII w., w Chełmie – XVIII w., w Bartodziejach – XIX w., w Koconi – XIX w., w Przerębie – 2 poł. XVIII w., w Strzelcach Małych – XIX w.

Obszary Natura 2000

➤ **Łąka w Bęczkowicach PLH 100004**

Powierzchnia obszaru wynosi 191,2 ha. Położony jest w województwie łódzkim; powiat piotrkowski, gmina Łęki Szlacheckie oraz powiat radomski, gmina Masłowice. Obszar obejmuje torfowisko znajdujące się w dolinie Luciąży. Leży ono w środkowym biegu rzeki, na około 500 m odcinku doliny. Charakteryzowane łąki położone są na lewym (zachodnim) brzegu Luciąży. Dolina ma w tym miejscu około 1 km szerokości. Złóża torfowe w przeszłości były eksploatowane, a proces ten trwał jeszcze do początków lat 50-tych XX stulecia. Do połowy lat 80-tych obszar ten wykorzystywano rolniczo, jako mało wartościowe łąki (koszono je raz w roku) oraz jako pastwiska. W drugiej połowie lat 80-tych zaprzestano jednak wypasu i wykaszania roślinności na łąkach. Było to spowodowane niską opłacalnością produkcji rolniczej, będącą wynikiem dużego rozdrobnienia działek. Następstwem tego jest znaczny wzrost powierzchni zarośli wierzbowych w ciągu ostatnich 12 lat. Omawiany obszar nie był dotąd objęty żadną z istniejących form ochrony przyrody. Projektuje się utworzenie rezerwatu przyrody lub użytku ekologicznego. Ostoja obejmuje dobrze zachowane rozległe torfowisko z licznymi fitocenozami zespołów: torfowiskowych, łąk trzęślicowych i wilgotnych łąk eutroficznych. Zidentyfikowano tu łącznie 5 rodzajów siedlisk z załącznika I do Dyrektywy Siedliskowej. Występuje tu też liczna populacja lipiennika Loesela - gatunku z załącznika II do tej Dyrektywy. Obszar Łąki w Bęczkowicach jest stanowiskiem rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, w tym podlegających ochronie prawnej m.in. rosiczki okrągłolistnej i kruszczyka błotnego. Do interesujących zwierząt obserwowanych na terenie ostoi należy wydra – gatunek z załącznika II do Dyrektywy Siedliskowej. Największym zagrożeniem dla obszaru jest odwodnienie torfowiska przez rowy wykopane na jego obrzeżu oraz "dzika" eksploatacja złóż torfowych. Szacie roślinnej zagraża ponadto sukcesja roślinności krzewiastej i drzewiastej, która nasiliła się po zaniechaniu użytkowania.

➤ **Dolina Górnej Pilicy PLH260018**

Powierzchnia obszaru wynosi 11555,60 ha. Ostoja położona jest w Krainie Świętokrzyskiej, w okręgu: Włoszczowsko-Jędrzejowskim. Flora ma tu charakter przejściowy. Występują w niej duże, w większości naturalne kompleksy leśne (grądy, lasy

mieszane świeże i wilgotne oraz w dolinach rzecznych lasy łąkowe i olsy). Meandrująca rzeka Pilica, której towarzyszą liczne starorzecza, tworzy malowniczą dolinę. Wzdłuż koryta ciągną się gęste zarośla wierzbowe, oraz lasy nadrzeczne, o silnie zróżnicowanych drzewostanach, którym towarzyszą podmokłe łąki, charakteryzujące się dużą różnorodnością biologiczną, bogactwem fauny i flory, zwłaszcza gatunków związanych z siedliskami wilgotnymi. Często występują tu bagna i torfowiska. Ich powierzchnia systematycznie się kurczy w wyniku naturalnych zmian sukcesyjnych oraz zabiegów melioracyjnych.

Ostoja obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych w kraju. Razem z ostoją Suchy Młyn Dolina Pilicy tworzy duży ciąg siedlisk naturalnych. Występują tutaj zbiorowiska łąkowe: Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe i świeże łąki użytkowane ekstensywnie bardzo dobrze zachowane lasy łąkowe, bory bagienne, rzadziej bory chrobotkowe. Znaczne zbiorniki wodne z roślinnością wodną, siedliska muraw na piaskowych. W ostoi zlokalizowane są liczne populacje roślin chronionych i ginących – jest ich ponad 60 gatunków. Z punktu widzenia ochrony fauny „Dolina Pilicy” należy do najistotniejszych ostoi NATURA 2000 w Polsce środkowej. Jedne z najliczniejszych i najlepiej zachowanych populacji w tej części kraju posiadają tu: bóbr europejski, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg ukraiński, koza, głowacz białołetwy, trzepla zielona, czerwonończyk fioletek i zatoczek łamliwy.

W Dolinie Pilicy znajdują się rozlewiska, pośród których występują liczne mikrosiedliska dogodne dla występowania poczwarówki jajowatej. Pilica i jej dopływy są dobrym siedliskiem również dla występowania skótki gruboskorupowej. W ostoi istotne w skali regionu są populacje: pachnicy dębowej, piskorza, modraszka telejusa i modraszka nausitousa. Potwierdzenia wymaga występowanie podawanych z terenu ostoi: kreślinka nizinnej i kozy złotawej. Ostoja posiada bogaty zestaw gatunków owadów i innych organizmów wpisanych na czerwoną listę lub wymienianych w załącznikach do konwencji międzynarodowych. W Dolinie Pilicy licznie reprezentowane są przyrodniczo cenne gatunki ptaków, dla których powinna zostać powołana dodatkowo ostoja ptasia. Szczególne znaczenie mają populacje: bąka, błotniaka stawowego, błotnika łąkowego, orlika krzykliwego, żurawia czy jarzębatki.

3.7. Różnorodność biologiczna

Na obszarze gminy zagrożeniem różnorodności biologicznej są przede wszystkim zmiany zachodzące w siedliskach, które uniemożliwiają zachowanie gatunku. Zagrożenia zwykle mają związek z gospodarczą działalnością człowieka, która w głównej mierze polega na przekształcaniu siedlisk.

Dużym problemem w gminie jest silna antropopresja, która może nieść za sobą wymieranie gatunków, a w konsekwencji ubożenie ekosystemów i zmniejszanie lokalnej bioróżnorodności. Głównym zagrożeniem dla gatunków roślin jest zmiana charakteru ich siedlisk. Działalność człowieka zmierza do coraz lepszego wykorzystania gruntów ornych powoduje istotne zmiany we florze gminy.

Straty w bioróżnorodności spowodowane są m.in. poprzez wylesianie, zabiegi pielęgnacyjne w lasach, utworzenie sztucznych zbiorników wodnych, meliorację, wypalanie traw, powstawanie dzikich wysypisk śmieci oraz zanieczyszczenie wód.

3.8. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem hałasu na terenie gminy Masłowice jest przede wszystkim transport drogowy (drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne).

Na poziom hałasu drogowego wpływa szereg czynników związanych z ruchem pojazdów oraz parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym,
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych),
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny,
- płynność ruchu,
- rodzaj i stan nawierzchni.

Na wzrost hałasu drogowego wpływają przede wszystkim problemy komunikacyjne, m.in. nieprzystosowanie nawierzchni do występującego obecnie natężenia ruchu i obciążenia (duży udział pojazdów ciężarowych powoduje szybkie niszczenie nawierzchni), a tempo modernizacji i budowy nowych dróg nie może nadążyć za wzrostem liczby pojazdów.

Hałas drogowy jest zjawiskiem o tendencjach wzrostowych, uzależnionym od takich czynników jak: wskaźnik presji motoryzacji, gęstość sieci dróg i odległość terenów stale zamieszkiwanych od dróg o dużym natężeniu. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych.

Hałas przemysłowy nie stwarza problemów mieszkańcom gminy.

3.9. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Masłowice systemem zorganizowanej zbiórki odpadów komunalnych objętych jest 100% gospodarstw i posesji.

Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku w gminie reguluje Uchwała Rady Gminy Masłowice nr XXXVII/124/2006 z dnia 10 marca 2006 roku.

Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych tj. największej grupy odpadów powstających na terenie gminy Masłowice, jest składowanie.

W 2005r. istniejące na terenie gminy składowisko w Strzelcach Małych zostało zamknięte.

Na terenie gminy Masłowice zmieszane odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach 110 l, 220 l i 1100 l. Odbiorcą odpadów komunalnych jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej z Radomska. Zebrane odpady przekazywane są do ZUOK w Płoszowie. Odpady zmieszane odbierane są od mieszkańców 1 raz w miesiącu. Gmina Masłowice prowadzi selektywną zbiórkę odpadów od 2004r.

Odpady zmieszane odbierane są przez firmę PGK Radomsko Spółka z o.o., która jest właścicielem nowo wybudowanego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Jadwinówce (gm. Radomsko).

4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem został scharakteryzowany w rozdziale 3 albowiem znaczące oddziaływanie dotyczy praktycznie całego terenu gminy, a w szczególności jakości wód, powietrza bioróżnorodności i krajobrazu.

5. Problemy ochrony środowiska na terenie gminy Masłowice istotne z punktu widzenia projektu POŚ i PGO dla Gminy Masłowice

5.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi

Na stan gleb ma wpływ wiele czynników m.in.: procesy erozyjne, emisja gazów i pyłów, prowadzona gospodarka rolna (nawożenie, stosowanie środków ochrony roślin). Duże znaczenie ma również świadomość ekologiczna użytkowników gruntów.

Jednym z objawów degradacji rolniczej gleb jest ich zakwaszenie. Przy dość intensywnym użytkowaniu rolniczym gleby na terenie gminy wykazują obecnie znaczny stopień zakwaszenia. Gleby użytkowane rolniczo w gminie są kwaśne lub bardzo kwaśne i wymagają wapnowania.

Poza tym część gruntów na piaskach słabogliniastych jest przesuszonych, produkcja zależy tam od ilości opadów atmosferycznych. Mało urodzajne i przesuszone gleby lekkie nadają się w znacznej części pod zalesienia.

Monitoring gleb realizowany jest w celu obserwowania zmian jakości gleb pod wpływem czynników antropopresji. W ramach monitoringu regionalnego WIOŚ prowadzi własne badania gleb położonych na wybranych obszarach o potencjalnym zagrożeniu zanieczyszczeniem. Celem badań jest dokumentowanie zmian zachodzących w glebach, sygnalizowanie zagrożeń i umożliwienie wczesnego podejmowania działań ochronnych.

Na terenie gminy Masłowice nie prowadzono badań gleb.

Główne zagrożenia i problemy:

- naturalne zagrożenie gleb procesami erozyjnymi,
- znaczne zakwaszenie gleb obniżające ich przydatność rolniczą,
- degradacja powierzchni ziemi spowodowana rozbudową infrastruktury technicznej zaopatrzenia w energię, wodę i gaz a także rozbudową sieci drogowej,
- lokalne zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi głównie w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych,
- związana z eksploatacją surowców ingerencja w środowisko naturalne powodująca jego zanieczyszczenie lub zubożenie jego walorów.

5.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe płynące i stojące mają duże znaczenie jako źródła zaopatrzenia rolnictwa w wodę użytkową. Są one również wykorzystywane do celów rekreacyjnych. Wody powierzchniowe są szczególnie wrażliwe na zanieczyszczenia antropogeniczne, których przyczyną może być działalność rolnicza, osadnictwo oraz przemysł.

W granicach gminy Masłowice nie były prowadzone pomiary wód powierzchniowych. W ostatnich latach prowadzone były badania jakości wód rzeki Strugi i Luciąży.

Wyniki pomiarów z 2010 roku wód rzeki Struga w punkcie w miejscowości Rudka:

Nazwa jcw klasyfikowanej	Nazwa punktu pomiarow-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Ocena substancji szczególnie szkodliwych	Stan/potencjał ekologiczny
Struga	Struga-Rudka (powiat radomszczański)	III	II	II	III
Luciąża od Bogdanówki do ujścia	Luciąża-Przygłów, poniżej Strawy (powiat piotrkowski)	-	-	II	-

*WIOS Łódzkie, 2010

Dużym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych są ścieki odprowadzane bez oczyszczania z gospodarstw indywidualnych w miejscowościach nieskanalizowanych. Zagrożenie stanowią również tzw. zanieczyszczenia obszarowe. Zanieczyszczenia obszarowe są to zanieczyszczenia spływające do cieków powierzchniowych wraz z wodami opadowymi w sposób niezorganizowany z gruntów ornych, użytków zielonych, obszarów leśnych czy wysypisk nie spełniających wymagań ochrony środowiska. Ważnym źródłem zanieczyszczeń są także wody opadowe, które spływając powierzchnię dopływają do zbiorników wraz z zanieczyszczeniami.

Główne zagrożenia i problemy:

- nieszczelne szamba,
- słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna w gminie,
- odprowadzanie ścieków do rowów przydrożnych, cieków wodnych, na pola itp.,
- stosowanie nawozów chemicznych, w miejscach gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu oraz gruntach o większych spadkach w kierunku cieków wodnych,
- niekorzystny wpływ ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze spływów powierzchniowych,
- odprowadzanie do wód i do ziemi ścieków z obiektów prowadzących działalność produkcyjną, zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

5.3. Powietrze atmosferyczne

Na stan czystości powietrza w gminie Masłowice wpływa emisja niska, pochodząca głównie z lokalnych kotłowni, palenisk domowych, procesów technologicznych i transportu samochodowego. W wielu gospodarstwach spala się w nich także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. Głównym paliwem jest węgiel o różnej jakości i różnym stopniu zasiarczenia.

Lokalne systemy grzewcze i piece domowe praktycznie nie posiadają jakichkolwiek urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową (związaną z okresem grzewczym).

Na jakość powietrza wpływa również emisja, której źródło stanowią środki transportu. Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenie zwłaszcza w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego i ma niekorzystny wpływ na uprawy polowe. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego, a także wpływają na wzrost poziomu stężenia ozonu w troposferze.

Dążąc do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gmina oraz poszczególne podmioty organizacyjne podejmują różnego rodzaju działania. Stosowane metody to: budowa i eksploatacja urządzeń ochrony powietrza, stosowanie paliw o większej wartości opałowej i niższej zawartości siarki i popiołu, modernizacje kotłowni polegające na zastąpieniu źródeł opalanych węglem na źródła opalane olejem czy gazem płynnym.

Główne zagrożenia i problemy:

- zanieczyszczenia komunikacyjne związane ze wzrostem ruchu samochodowego,
- lokalna uciążliwość niskiej emisji: małe kotłownie i indywidualne paleniska domowe wykorzystujące węgiel złej jakości.

5.4. Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy znajdują się:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Widawki
- Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu
- Rezerwat Przyrody „Góra Chełmo”
- 5 pomników przyrody ożywionej
- Użytek ekologiczny
- Parki podworskie
- Obszary Natura 2000: Łąka w Bęczkowicach, Dolina Górnej Pilicy.

Główne zagrożenia i problemy:

- rozdrobnienie lasów,
- zagrożenie pożarowe lasów,
- organizacja zabezpieczenia obszarów leśnych prywatnej własności,
- defraudacje leśne,
- duże zaśmiecanie terenów leśnych,
- retencjonowanie wody na terenach leśnych wszystkich form własności.

5.5. Hałas

Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak pozwolenia, programy ochrony środowiska (w tym programy ochrony przed hałasem). Dokonywane pomiary i oceny mają umożliwiać wyznaczanie obszarów o ponad normatywnym poziomie hałasu, na których należy skoncentrować działania naprawcze.

Na terenie województwa łódzkiego badania w zakresie klimatu akustycznego przeprowadza WIOŚ w Łodzi. Pomiary prowadzone są punktowo, w wybranych miastach i innych miejscach województwa – punktach pomiarowych, które lokalizowano przy szlakach komunikacyjnych.

Na terenie gminy Masłowice nie znajdują się punkty monitoringu natężenia hałasu i nie były prowadzone pomiary.

Źródłem hałasu na terenie gminy jest przede wszystkim transport drogowy.

Największe natężenie ruchu na terenie gminy występuje na trasie krajowej 42.

Główne zagrożenia i problemy:

- niekorzystne zjawisko rozszerzania się obszarów zagrożonych hałasem samochodowym,
- brak inwentaryzacji obszarów, na których występują przekroczenia wartości normatywnych hałasu w środowisku, a w szczególności obszarów, na których przekroczone są wartości progowe hałasu w środowisku.

5.6. Odpady

Szczegółowe zasady utrzymania porządku i czystości w gminie reguluje Uchwała Rady Gminy Masłowice nr XXXVII/124/2006 z dnia 10 marca 2006 roku.

Potencjał techniczny w zakresie gromadzenia oraz transportu odpadów, którym dysponuje firma wywozowa działająca na terenie gminy, jak również organizacja zbiórki odpadów gwarantują pełne zabezpieczenie potrzeb mieszkańców gminy.

Gmina prowadzi selektywną zbiórkę odpadów komunalnych (od 2004 r.). W gminie funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów – zbierane są: PET-y i szkło. Zbiórka odbywa poprzez zestawy pojemników rozstawione w 9 wsiach.

W gminie nie wdrożono systemu selektywnego zbierania odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych.

Gospodarka odpadami medycznymi i weterynaryjnymi jest prowadzona w prawidłowy sposób.

Na terenie gminy Masłowice nie ma żadnego składowiska odpadów, wobec czego nie występują zagrożenia dla środowiska związane z potencjalną, niekorzystną lokalizacją takich obiektów, m.in. związane z migracją zanieczyszczeń do wód podziemnych, powierzchniowych itp.

Główne zagrożenia i problemy:

- brak systemu selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych i budowlanych;
- brak systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- występowanie „dzikich wysypisk”
- zbyt niski poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa.

5.7. Pola elektromagnetyczne

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (nr 123, ust. 1). Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi również, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (nr 124 POŚ).

W 2006 r. WIOŚ w Łodzi przeprowadził pomiary natężenia PEM na terenie województwa łódzkiego w 21 punktach monitoringowych. Przy wyznaczaniu punktów pomiarowych brano pod uwagę przede wszystkim rozmieszczenie podstawowych źródeł PEM oraz gęstość zaludnienia poszczególnych obszarów. Na terenie gminy Masłowice jak również na terenie powiatu nie znajdowały się punkty pomiarowe.

Po przeprowadzeniu serii pomiarów nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości natężenia PEM w żadnym z punktów.

Powyższe wyniki pomiarów pokazują, że wartości natężenia PEM w województwie łódzkim utrzymują się na stosunkowo niskich poziomach. Przyjmuje się, że na obszarze gminy poziom natężenia PEM jest niski.

5.8. Możliwości wystąpienia poważnych awarii

Zagrożenia dla środowiska naturalnego mogą stanowić również awarie lub katastrofy. Potencjalne zagrożenie stwarzają:

- transport drogowy materiałów niebezpiecznych,
- prowadzenie działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- firmy zajmujące się przerobem, magazynowaniem i dystrybucją paliw.

Poważne awarie przemysłowe

Na obszarze gminy Masłowice brak firm, które można zakwalifikować do zakładów o zwiększonym ryzyku zagrożonych poważnymi awariami.

Potencjalnym źródłem zagrożeń dla środowiska przyrodniczego mogą być również stacje paliw rozprowadzające materiały pędne dla potrzeb motoryzacji takie jak etyliny, oleje napędowe i gazy płynne, co także stwarza ryzyko awarii mogących mieć istotne znaczenie dla środowiska.

Transport materiałów niebezpiecznych

Największe zagrożenie dla środowiska naturalnego w gminie mogą stworzyć awarie lub katastrofy związane z transportem substancji niebezpiecznych.

Zagrożenia naturalne

Duży wpływ na stan środowiska i możliwości jego ochrony, oprócz czynników antropogenicznych, mają także zagrożenia naturalne. Ich skala, a także ryzyko i skutki ich wystąpienia uzależnione są w dużej mierze od naturalnych uwarunkowań regionu wynikających głównie z ukształtowania terenu i budowy geologicznej oraz warunków występowania wód podziemnych i wód powierzchniowych, a także szaty roślinnej. Warunki naturalne mogą być sztucznie przekształcane pod kątem zapewnienia ochrony przed takimi zagrożeniami.

6. Cele ochrony środowiska uznane za priorytetowe na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym oraz zakres i sposoby ich uwzględnienia w POŚ i PGO - identyfikacja, analiza i ocena.

Do ustalenia celów projektu „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice”, prócz zdefiniowanych w jego części diagnostycznej problemów środowiskowych i priorytetów ekologicznych posłużyły wymienione już uprzednio trzy główne i uzupełniające się nawzajem dokumenty polityki krajowej (Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Narodowa Strategia Ochrony Środowiska na lata 2007-2015, Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 – Ministerstwo Środowiska, 2010 r.).

Polityka Ekologiczna Państwa zakłada, że zasadą stanowiącą nadrzędne kryterium rozwiązań strategicznych powinna być konstytucyjna zasada zrównoważonego rozwoju, którą należy stosować wraz z zasadami pomocniczymi i konkretyzującymi.

Dlatego należy przyjąć, że:

cele ochrony środowiska w gminie Masłowice oraz zasady realizacji tych celów są w najwyższym stopniu zbieżne z odpowiadającymi im celami oraz zasadami polityki ekologicznej ustanowionymi na poziomie międzynarodowym i krajowym.

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego” ustala natomiast jako podstawowy cel w tej sferze polityki: **Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, któremu towarzyszą cele warunkujące:**

- przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa,
- ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury,
- rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej,
- aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Cele te uwzględniają więc kryterium zrównoważonego rozwoju. Można stwierdzić, że przyjęte w „Programie...” cele ochrony środowiska oraz towarzyszące mu zasady realizacji są w wystarczającym stopniu zgodne z odpowiadającymi im celami i priorytetami polityki ekologicznej ustanowionymi w „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego”.

Prócz nadrzędnych kryteriów polityki ekologicznej w projekcie „Programu...” określono również cele i priorytety ekologiczne, odnoszące się do zagadnień ochrony środowiska, posiadających kluczowe znaczenie dla gminy Masłowice. Poniżej zestawiono priorytety ekologiczne w aspekcie zgodności z odpowiadającymi im priorytetami regionalnymi i krajowymi.

Podstawę do sformułowania gminnych priorytetów ekologicznych stanowiła ocena stanu i tendencji zmian w zakresie poszczególnych komponentów środowiska i uciążliwości oraz analiza zagrożeń w świetle przyszłościowego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Masłowice, przy równoczesnym uwzględnieniu wymagań w zakresie ochrony środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

Wśród najważniejszych kryteriów, branych pod uwagę przy formułowaniu priorytetów w skali gminy, należy wymienić:

1. Wymogi wynikające z ustawy "Prawo Ochrony Środowiska", ustawy o odpadach i ustawy "Prawo Wodne" oraz innych ustaw komplementarnych,
2. Zgodność z celami zawartymi w Polityce Ekologicznej Państwa,
3. Zgodność z priorytetami ujętymi w "Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego do roku 2020" oraz innymi wojewódzkimi dokumentami strategicznymi,
4. Założenia Powiatowego Programu Ochrony Środowiska dla powiatu radomszczańskiego, Łódź, 2003r. i Planu Gospodarki Odpadami Powiatu Radomszczańskiego 2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015, Radomsko, 2008
5. Skala dysproporcji pomiędzy aktualnym stanem środowiska, a wymaganym przez prawo.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria sformułowano następującą listę działań priorytetowych w następujących obszarach:

- ochrona przyrody
 - ochrona istniejących obszarów leśnych i zalesienia nieużytków, racjonalna gospodarka leśna
 - kontrola prawidłowej gospodarki leśnej (likwidacja nielegalnej wycinki drzewostanu),
 - likwidacja dzikich wysypisk
 - edukacja ekologiczna (wyeliminowanie wypalania traw)
 - wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych dla rozwoju agroturystyki
- ochrona powietrza
 - modernizacja kotłowni z tradycyjnych na ekologiczne (olejowe, gazowe i in.)

- edukacja ekologiczna (wyeliminowanie spalania odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych)
 - popularyzacja termomodernizacji budynków i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
 - gazyfikacja gminy
 - ochrona wód
 - rozbudowa systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków
 - poprawa gospodarki wodno-ściekowej poprzez propagowanie i wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
 - kontrola procesu wywożenia nieczystości z szamb
 - budowa retencyjnych zbiorników wodnych
 - zagospodarowanie terenów wokół cieków wodnych
 - likwidacja nielegalnej działalności związanej z odprowadzaniem ścieków do wód powierzchniowych, nieużywanych studni kopanych, na pola
 - gospodarka odpadami
 - rozwój selektywnej zbiórki odpadów na terenie całej gminy
 - edukacja ekologiczna (likwidacja dzikich wysypisk, podniesienie świadomości społecznej w zakresie gospodarki odpadami
 - osiągnięcie zakładanych limitów odzysku surowców wtórnych
 - rozwiązanie problemu zbierania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych
 - zmniejszenie hałasu
 - modernizacja systemu drogowego i stanu nawierzchni dróg na terenie gminy
- popularyzacja i wykorzystanie źródeł energii odnawialnej

7. Analiza poprawności określenia stanu aktualnego w projekcie „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice”

7.1. Odpady komunalne

Odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, jak również odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Źródłami powstawania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo i inne).

Ilości wytworzonych odpadów komunalnych na terenie gminy Masłowice wyliczono według wskaźników generowania ilości odpadów komunalnych przyjętych w PGOWŁ 2011 (wg Instytutu Ekologii Terenów Przemysłowych w Katowicach /IETU/). Przyjęto następujące założenia dotyczące ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w ciągu roku w kilogramach w przeliczeniu na 1 mieszkańca:

dla terenów wiejskich – 170 kg/M/r., w tym: 140 kg/M/r. odpadów pochodzących z gospodarstw domowych i 30 kg/M/r. pochodzących z obiektów infrastruktury.

W oparciu o Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego 2011 zamieszczono niżej wskaźniki wytwarzania oraz skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych w województwie łódzkim.

Szacunkowa ilość odpadów wytworzonych na terenie gminy Masłowice w 2010 r. w podziale na poszczególne strumienie

Lp.	Fracje odpadów	Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy [Mg]		
		w gospodarstwach domowych	w obiektach infrastruktury	razem
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	110	13	123
2.	Odpady zielone	25	3	28
3.	Papier i tektura	74	35	109
4.	Opakowania wielomateriałowe	18	24	42
5.	Tworzywa sztuczne	74	24	98
6.	Szkło	49	13	62
7.	Metale	31	7	38
8.	Odzież, tekstylia	6	4	10
9.	Drewno	12	1	13
10.	Odpady niebezpieczne	6	1	7
11.	Odpady mineralne	208	6	214
Razem		613	131	744

* Obliczenia własne w oparciu o wskaźniki PGOWŁ 2011 i liczbę mieszkańców wg Urzędu Gminy Masłowice na dzień 31.12.2010 r. (wskaźnik kg/M wsi x liczba mieszkańców wsi)

Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Masłowice w latach 2007-2010:

Rok	Ilość zebranych odpadów komunalnych [Mg/rok]		
	zmieszane	segregowane	Razem
2007	215,49	78,44	293,93
2008	297,25	64,41	361,66
2009	326,58	64,45	391,03
2010	319,36	26,70	346,06

* wg danych Urzędu Gminy w Masłowicach

Gromadzone przez właścicieli gospodarstw odpady komunalne to przede wszystkim: odpady kuchenne, opakowaniowe i z ogrodów.

W strumieniu odpadów, które trafiają do pojemników znajdują się również: odpady pochodzące z budowy, odpady niebezpieczne, takie jak np. opakowania oraz resztki środków chemicznych i ochrony roślin, środki medyczne, opatrunkowe.

Odrębną grupę stanowią odpady wielkogabarytowe - są to odpady o dużych rozmiarach, tj. meble, zużyty sprzęt AGD (lodówki, pralki), sprzęt elektroniczny (radia, komputery, telewizory), opakowania, skrzynie itp. Odpady te nie stanowią w zasadzie zagrożenia z wyjątkiem agregatów chłodniczych (lodówki), w których może znajdować się freon.

Na terenie gminy Masłowice zmieszane odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach 110 l, 220 l i 1100 l. Odbiorcą odpadów komunalnych jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej z Radomska. Zebrane odpady przekazywane są do ZUOK w Płoszowie. Odpady zmieszane odbierane są od mieszkańców 1 raz w miesiącu.

W Gminie Masłowice od 2004 roku prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych takich, jak szkło bezbarwne, kolorowe, tworzywa sztuczne. Sелеktywną zbiórkę prowadzi Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej z Radomska.

7.2. Odpady niebezpieczne

Szczególną grupę wśród odpadów stanowią odpady niebezpieczne. Ze względu na stwarzane zagrożenie, gospodarka tymi odpadami objęta jest nadzorem poprzez nakaz selektywnego ich składowania, kierowanie do wykorzystania bądź unieszkodliwiania oraz ograniczenie przemieszczania.

Do odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych zalicza się:

- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć;
- baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami ołowiowymi, niklowo-kadmowymi lub bateriami zawierającymi rtęć oraz nie sortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie;
- detergenty zawierające substancje niebezpieczne;
- środki ochrony roślin (np. insektycydy, pestycydy, herbicydy);
- kwasy i alkalia;
- rozpuszczalniki;
- odczynniki fotograficzne;
- leki cytotoksyczne i cytostatyczne;
- urządzenia zawierające freony;
- oleje i tłuszcze inne niż jadalne;
- farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne;
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne;
- drewno zawierające substancje niebezpieczne.

Ilość odpadów niebezpiecznych znajdujących się w grupie wytworzonych odpadów komunalnych można oszacować na podstawie wskaźników generowania strumienia odpadów komunalnych zawartych w PGOWŁ 2011. Przyjmując za PGOWŁ 2011, że w składzie morfologicznym zmieszanych odpadów komunalnych odpady niebezpieczne stanowią 1% szacuje się, że na terenie gminy w 2010 r. wytworzonych zostało ok. 7 Mg odpadów niebezpiecznych.

W określonych przez prawo warunkach i czasie, wytwórcy lub odbiorcy odpadów mogą tymczasowo magazynować na swoim terenie odpady, przeznaczone do wykorzystania lub unieszkodliwiania (bez składowania).

Gospodarkę odpadami niebezpiecznymi regulują zapisy w ustawach i rozporządzeniach: ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo Ochrony Środowiska, Ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. Transport ma być zgodny z przepisami dotyczącymi transportu materiałów niebezpiecznych. Ewidencja odpadów winna być prowadzona zgodnie z rozporządzeniem MŚ z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów.

Odpady mogące zawierać PCB

Według prawa ochrony środowiska, PCB zaliczane są do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska i dlatego zabronione jest jego wprowadzanie do obrotu lub poddawanie procesom odzysku.

Ze względu na właściwości dielektryczne PCB znalazły zastosowanie jako:

- podstawowe składniki cieczy izolacyjnych do napełniania transformatorów i kondensatorów;
- płyny hydrauliczne;
- dodatki do farb i lakierów;
- plastyfikatory do tworzyw sztucznych;
- środki konserwujące i impregnujące.

Gmina Masłowice nie dysponuje danymi na temat ilości odpadów zawierających PCB wytwarzanych na terenie gminy i wymagających unieszkodliwiania.

Na terenie województwa łódzkiego brak jest uprawnionego podmiotu gospodarczego zajmującego się unieszkodliwianiem urządzeń i odpadów z PCB. Obecnie na terenie kraju działają dwie nowoczesne instalacje do unieszkodliwiania PCB wyposażone w system monitorowania gazowych produktów spalania:

- Zakłady Azotowe ANWIL S. A. we Włocławku,
- Zakłady Chemiczne ROKITA S. A. w Brzegu Dolnym.

Do unieszkodliwiania olejów zawierających PCB służy również instalacja SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej.

Oleje odpadowe

Oleje odpadowe to głównie oleje smarowe i oleje hydrauliczne, pochodzące zarówno z motoryzacji, jak i z działalności przemysłowej. Oleje odpadowe pochodzące z rynku motoryzacyjnego, to przede wszystkim zużyte oleje silnikowe i oleje przekładniowe. Oleje odpadowe pochodzące z przemysłu to zanieczyszczone oleje hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe, turbinowe, sprężarkowe, transformatorowe oraz grzewcze.

Źródła powstawania olejów przepracowanych są bardzo rozproszone: powstają one m.in. w gospodarstwach domowych w wyniku użytkowania pojazdów, w rolnictwie, w bazach transportowych, zakładach remontowych, zakładach przemysłowych oraz w stacjach benzynowych.

Z informacji Wojewódzkiej Bazy Danych wynika, że na terenie województwa łódzkiego w 2005 r. unieszkodliwiono 3,4 Mg olejów odpadowych (tj. 0,15 % masy wytworzonej tego odpadu), natomiast w 2006 r. odpad ten nie został poddany żadnym procesom unieszkodliwiania. Świadczy to, że system zbierania tych odpadów z małych i średnich przedsiębiorstw, a także z gospodarstw domowych jest słabo rozwinięty.

Na terenie gminy nie funkcjonuje system zbiórki olejów ze źródeł rozproszonych.

Gmina Masłowice nie posiada danych na temat ilości wytwarzanych i zbieranych olejów odpadowych. Szacuje się (w oparciu o wskaźniki procentowe), że na terenie gminy w 2010 r. wytworzono ok. 0,7 Mg olejów odpadowych.

Oleje odpadowe powstające w wyniku działalności gospodarczej na terenie gminy Masłowice są zbierane przez podmioty posiadające zezwolenia na zbieranie i transport tego rodzaju odpadów i przekazywane do regeneracji lub unieszkodliwiania.

Zużyte baterie i akumulatory

Baterie i akumulatory są stosowane powszechnie jako przenośne źródła prądu. Występują w postaci wielkogabarytowej i małogabarytowej. Akumulatory wielkogabarytowe można podzielić na:

- kwasowo – ołowiowe,
- niklowo – kadmowe.

Baterie i akumulatory małogabarytowe można podzielić na:

- baterie: alkaliczne, manganowe, litowe, srebrne;
- akumulatory: niklowo - kadmowe, wodorkowe, litowe.

Według szacunków dokonanych w oparciu o wskaźniki, wynika że na terenie gminy w 2010 r. wytworzono 0,8 Mg zużytych baterii i akumulatorów.

Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe wielkogabarytowe, ze względu na dużą pojemność oraz trwałość, używane są głównie jako źródło prądu stałego do podtrzymania napięcia w górnictwie, telekomunikacji, kolejnictwie i hutach. Brak jest danych dotyczących powstawania tego typu odpadów na terenie gminy.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne powstają w placówkach medycznych w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Miejscami powstawania odpadów medycznych są także przychodnie i ośrodki zdrowia oraz gabinety lekarskie i apteki. Szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska stanowią odpady medyczne klasyfikowane jako odpady niebezpieczne.

Odpady medyczne powstają na terenie gminy w Gminnym Ośrodku Zdrowia w oraz w aptece w Maśłowcach.

Wśród wytwarzanych odpadów znajdują się:

- igły, strzykawki, zużyte opatrunki itp. (kod 18 01 03)
- inne odpady niż wymienione w 18 01 03 /plastry, prześcieradła, podkłady materiały opatrunkowe, rękawiczki/ (kod 18 01 04)
- leki inne niż cytotoksyczne i cytostatyczne (18 01 09)
- opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)
- sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02.

Powstające odpady medyczne segregowane są u „źródła” ich powstawania. Odpady te są przekazywane do spalarni odpadów medycznych ECO-ABC sp. z o.o. w Bełchatowie gdzie poddane są unieszkodliwieniu. Żużle i popioły powstałe po spalaniu odpadów medycznych traktowane są jako odpad niebezpieczny i kierowane są na składowisko odpadów niebezpiecznych lub poddawana unieszkodliwianiu przez zestalanie.

Odpady weterynaryjne powstają w wyniku badania, leczenia i świadczenia usług weterynaryjnych. Na terenie gminy działa prywatny punkt weterynaryjny w Strzelcach Małych.

Wśród odpadów wytwarzanych w wyniku świadczenia usług weterynaryjnych znajdują się:

- narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (kod 18 02 01)
- leki inne niż wymienione w 18 02 07 (kod 18 02 08)
- opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01)
- opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02)
- opakowania ze szkła (kod 15 01 07)
- tkaniny do wycierania /szmaty, ścierki/ (kod 15 02 03).

Szacuje się, że ilość odpadów weterynaryjnych wytwarzanych rocznie na terenie gminy wynosi ok. 0,04 Mg.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym samochód po zakończeniu swojego użytkowania staje się tzw. odpadem poużytkowym i należy do kategorii odpadów niebezpiecznych. Z uwagi na swój charakter stanowi wartościowy odpad, który jest źródłem cennych materiałów. Około 85 % masy samochodu to metale i tworzywa sztuczne, nadające się do odzysku i recyklingu. Zawierają jednak szereg substancji niebezpiecznych (np. oleje, płyn hamulcowy i akumulatory ołowiowe), które mogą dostać się do środowiska w przypadku niekontrolowanego postępowania z zużytymi pojazdami lub nie zapewnienia odpowiednich zabezpieczeń przed dostaniem się tych substancji do gleby, wód gruntowych czy atmosfery. Dlatego też demontażem zużytych pojazdów powinny zajmować się wyłącznie uprawnione

firmy, zwane stacjami demontażu, które posiadają odpowiednie zaplecze techniczne do usuwania substancji niebezpiecznych, demontażu i segregacji materiałów, części oraz podzespołów mogących być ponownie wykorzystanych.

Szacuje się, według Forum Recyklingu Samochodów, że ilość samochodów wyrejestrowanych i przeznaczonych do kasacji wynosi rocznie ok. 3 % ilości zarejestrowanych samochodów. Szacuje się że na terenie gminy w skali roku wycofanych zostaje z eksploatacji ok. 30 samochodów.

Na terenie powiatu radomszczańskiego istnieje jedna stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (WTÓRMEX S.A.). Nie funkcjonuje do tej pory ani jeden punkt zbierania pojazdów.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W Polsce obowiązuje podział sprzętu elektrycznego i elektronicznego na następujące grupy:

- wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (m.in. lodówki, zmywarki, pralki, kuchenki, urządzenia wentylacyjne);
- małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny (np. komputery, drukarki, telefony komórkowe, kalkulatory);
- sprzęt audiowizualny (np. telewizory, radia, kamery video);
- sprzęt oświetleniowy (np. oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych, lampy sodowe);
- narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych (np. wiertarki, maszyny do szycia, kosiarki);
- zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy (np. konsole do gier video, kolejki elektryczne);
- przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepionych i skażonych produktów (np. sprzęt do radioterapii, do badań kardiologicznych);
- przyrządy do nadzoru i kontroli (np. czujniki dymu, panele sterownicze) oraz automaty do wydawania np. napojów, pieniędzy).

Urządzenia elektryczne i elektroniczne składają się zwykle z wielu modułów, do których należą: zespoły mechaniczne, płytki obwodów drukowanych, pakiety elektroniczne, kable, przewody w izolacji, elementy z tworzyw sztucznych, przekaźniki, czujniki, kondensatory, akumulatory i baterie, wyświetlacze ciekłokrystaliczne itd.

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne są potencjalnym źródłem szeregu cennych surowców wtórnych.

Od 2005 r. obowiązuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495), która wdraża postanowienia dyrektywy 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE). Obecnie tworzony jest system gospodarowania zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, który zobowiązuje użytkowników sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych do jego selektywnego zbierania i przekazywania uprawnionym podmiotom. Zużyty sprzęt jest następnie demontowany w zakładach przetwarzania, a wyodrębnione frakcje przekazywane są do specjalistycznych instalacji.

Do finansowania całego systemu zobowiązani są wprowadzający sprzęt na rynek. Wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych zobowiązany jest do osiągnięcia minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (z wyjątkiem oprav

oświetleniowych). Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (Dz. U. 2008 nr 235 poz. 1615) określa minimalne roczne poziomy zbierania zużytego sprzętu. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

Od 1 lipca 2006 r., zgodnie z ustawą o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr przedsiębiorców wprowadzających, na rynek, zbierających i przetwarzających sprzęt elektryczny i elektroniczny. Przedsiębiorcy zobowiązani są do składania kwartalnych sprawozdań o ilości i masie wprowadzanego sprzętu, o masie zużytego sprzętu zebranego poddanego przetwarzaniu, odzyskowi, w tym recyklingowi oraz unieszkodliwianiu. Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. nr 180, poz. 1495) w zbiórkę zużytego sprzętu włączone są placówki handlu detalicznego i hurtowego. Przy sprzedaży urządzeń i artykułów gospodarstwa domowego sprzedawcy detaliczni i hurtowi są zobowiązani do nieodpłatnego przyjęcia tego samego rodzaju zużytego sprzętu na zasadzie 1:1.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny przyjmowany jest w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Płoszowie (gmina Radomsko).

Odpady zawierające azbest

Od 1997 r. w na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawą z 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 1997. Nr 101, poz. 628). W następnych latach wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Gmina Masłowice nie posiada „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest”. Według wykazów utworzonych przez sołtysów w 2005r. na terenie gminy znajduje się ok. 7500 Mg płyt azbestowo-cementowych.

Obecnie na terenie województwa łódzkiego funkcjonują 2 składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest:

- składowisko odpadów niebezpiecznych w Jadwinówce, (gm. Radomsko, powiat radomszczański);
- kwatera odpadów niebezpiecznych na składowisku odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne „Bagno - Lubień” (gm. Kleszczów, powiat bełchatowski).

Zużyte opony

Zużyte opony powstają w wyniku bieżącej eksploatacji pojazdów mechanicznych, a także w wyniku demontażu wraków samochodowych. Ilość wytwarzanych odpadów szacuje się na podstawie ilości kupowanych opon na wymianę lub na podstawie zarejestrowanych pojazdów, z uwzględnieniem czasu zużycia opon. Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami i opłacie produktowej i depozytowej (t. j. Dz. U. Nr 90 z 2007, poz. 607) nałożyła na przedsiębiorców obowiązek recyklingu odpadów użytkowych wraz z osiągnięciem do dnia 31 grudnia 2014 r. docelowego poziomu odzysku odpadów użytkowych, do których należą zużyte opony, a powinien on wynosić co najmniej 75%.

Aktualnie w zdecydowanej większości przypadków opony są wymieniane i gromadzone w warsztatach obsługi ogumienia, które stają się posiadaczami tych odpadów. Opony objęte są opłatą produktową i część trafia do odzysku. Do systemu odpadów komunalnych trafiają opony z przypadków samodzielnej wymiany oraz opony zalegające w gospodarstwach.

Zakładając wymianę opon średnio co 3-4 lata oraz średni ciężar opony 7 kg w przypadku samochodu osobowego i 20 kg dla samochodu ciężarowego, a także ilość eksploatowanych samochodów w gminie szacuje się, że rocznie na terenie gminy powstaje ok. 10 Mg zużytych opon.

Na terenie gminy Masłowice brak jest systemu selektywnego zbierania zużytych opon w celu ich odzysku i recyklingu. Zbiórka opon odbywa się podczas organizowanej przez gminę akcji zbierania odpadów wielkogabarytowych.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych

Odpady tego typu powstają w trakcie prac budowlanych, remontowych i rozbiórkowych. Odpady te powstają w wielu dziedzinach gospodarki komunalnej, budowlanej, w przemyśle, w rolnictwie i w wielu innych sektorach gospodarczych.

Na terenie gminy nie wdrożono systemu selektywnego zbierania odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych. Odpady tego rodzaju bardzo często są zagospodarowywane przez samych wytwórców we własnym zakresie, np. do prac niwelacyjnych, utwardzania placów i dróg. Sporadycznie odpady takie trafiają na składowisko odpadów, gdzie są wykorzystywane jako przesyпки technologiczne.

Komunalne osady ściekowe

Komunalne osady ściekowe to w rozumieniu ustawy o odpadach, pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych jak również innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych.

Możliwości zagospodarowania osadów ściekowych stosowanych w praktyce w dużej skali jest niewielkie. Problem gospodarki osadami ściekowymi jest najczęściej rozwiązywany poprzez: składowanie, unieszkodliwianie, mokre utlenianie, fermentację metanową, kompostowanie, spalanie z wykorzystaniem osadów do wytwarzania energii, wykorzystanie przyrodnicze.

Miejscem wytwarzania osadu ściekowego są dwie małe oczyszczalnie ścieków. W 2010r. na oczyszczalniach tych wytworzono 3 Mg osadów ściekowych (dane GUS).

7.3. Odpady z sektora gospodarczego

Odpady przemysłowe są to odpady powstające w sektorze gospodarczym, a powstawanie ich jest związane z działalnością usługowo-produkcyjną, prowadzoną przez podmioty gospodarcze. Są to odpady inne niż komunalne i niebezpieczne i powstają głównie w tzw. sektorze gospodarczym, za który uważa się poszczególne branże przemysłu, rolnictwo, rzemiosło i niektóre usługi.

W gminie Masłowice największą ilość odpadów w sektorze gospodarczym stanowią odpady z grupy 02 - *odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, leśnictwa, przetwórstwa żywności*.

Źródłem wytwarzania odpadów z grupy 02 na terenie gminy są gospodarstwa rolne, ogrodnicze i hodowlane oraz inne zakłady zajmujące się produkcją i przetwórstwem żywności.

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie gminy mają podpisane umowy z wyspecjalizowanymi firmami na odbiór odpadów powstających w wyniku prowadzonej działalności.

Ilość wytworzonych przez te podmioty gospodarcze odpadów zarówno komunalnych jak i produkcyjnych nie jest możliwa do określenia, ze względu na brak ewidencji ich ilości.

7.4. Instalacje do odzysku i unieszkodliwianiem odpadów

Na terenie gminy Masłowice nie są zlokalizowane instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Zebrane odpady wywożone są poza teren gminy przez wyspecjalizowane firmy.

Zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych posiada 1 podmiot gospodarczy:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Radomsko Sp. z o.o. (pozwolenie na odbiór odpadów U.G.7646/10/2006)

8. Analiza skutków środowiskowych aktualnego stanu gospodarki odpadami

Analiza skutków środowiskowych, jakie może powodować aktualny stan gospodarki odpadami, została przeprowadzona osobno dla odpadów komunalnych i odpadów niebezpiecznych.

Szczegółowe zasady utrzymania porządku i czystości w gminie reguluje Uchwała Rady Gminy Masłowice nr XXXVII/124/2006 z dnia 10 marca 2006 roku.

Na terenie gminy 100% mieszkańców jest objętych systemem zorganizowanej zbiórki. Odpady zmieszane odbierane są przez firmę PGK Radomsko Spółka z o.o.

W Gminie Masłowice od 2004 roku prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych takich, jak szkło bezbarwne, kolorowe, tworzywa sztuczne. Sелеktywną zbiórkę prowadzi Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej z Radomska.

Gmina Masłowice posiada na swym obszarze nieczynne składowisko odpadów komunalnych w Strzelcach Małych. W 2009r. zakończono rekultywację składowiska.

Dokonując analizy stanu istniejącego w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Masłowice zidentyfikowano istniejące problemy w tym zakresie. Należą do nich:

- brak selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- brak selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i innych,
- brak systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- występowanie „dzikich wysypisk”,
- brak dostatecznej kontroli umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- zbyt niski poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Przeprowadzona analiza stanu obecnego gospodarki odpadami pozwala na przedstawienie wniosków:

- Należy rozszerzyć system segregacji odpadów u źródła na terenie gminy - wybór optymalnego sposobu segregacji odpadów.
- Należy zorganizować selektywną zbiórkę odpadów wielkogabarytowych oraz budowlanych.
- Należy zorganizować selektywną zbiórkę odpadów biodegradowalnych od mieszkańców nie mających możliwości wykorzystania tych odpadów w przydomowych kompostownikach.

- Konieczne jest zintensyfikowanie działań w celu lokalizacji i likwidacji dzikich wysypisk istniejących na terenie gminy.
- Należy prowadzić działania informacyjno-edukacyjne podnoszące świadomość ekologiczną mieszkańców, co pozwoli na łatwiejsze wprowadzanie planów i postanowień służących ochronie środowiska na terenie gminy.
- Wskazane jest prowadzenie działań na rzecz poprawy świadomości ekologicznej wytwórców odpadów, szczególnie z małych i średnich przedsiębiorstw.
- Kontrolowanie przez gminę stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

9. Analiza i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko zadań ujętych w projekcie „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice”

Po analizie projektu „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice” na podstawie listy działań priorytetowych zidentyfikowano rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko, głównie lokalnym. Ich oddziaływanie będzie skutkowało poprawą stanu środowiska na danym terenie. Poniżej przedstawiono listę przedsięwzięć priorytetowych w Gminie Masłowice na lata 2012-2019:

	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna
1.	Budowa dróg gminnych: 1. Borki, Bartodzieje, Huta Przerębska 2. Kraszewice, Chełmo 3. Granice, Koconia 4. Ochotnik, Kalinki 5. Kawęczyn, Łączkowice 6. Granice, Korytno, Wola Przerębska	Wójt Gminy Masłowice
2.	Budowa chodników dla pieszych: 1. Kraszewice, Chełmo 2. Przerąb, Bartodzieje, Borki 3. Ochotnik, Korytno 4. Kalinki, Kawęczyn, Granice	Wójt Gminy Masłowice
3.	Budowa hydroforni w Masłowicach	Wójt Gminy Masłowice
4.	Budowa oczyszczalni ścieków w Masłowicach	Wójt Gminy Masłowice
5.	Budowa kanalizacji w miejscowościach: Masłowice, Strzelce Małe, Krery, Ochotnik	Wójt Gminy Masłowice
6.	Modernizacja sieci energetycznych i GPZ na terenie gminy	Rejonowy Zakład Energetyczny
7.	Zalesianie małych działek, enklaw leśnych o łącznej powierzchni 600 ha	Wójt Gminy Masłowice

8.	Budowa stawów na terenie gminy	Wójt Gminy Masłowice
9.	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnej zbiórki odpadów	Wójt gminy Masłowice
10.	Kontrola spełniania wymogów zezwoleń w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	Wójt gminy Masłowice
11.	Zorganizowanie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych	Wójt gminy Masłowice
12.	Współdziałanie na rzecz utworzenia Celowego Związku Gmin, umożliwiającego prowadzenie wspólnych działań w zakresie zagospodarowania odpadów	Wójt gminy Masłowice
13.	Współdziałanie w zakresie tworzenia zakładu zagospodarowywania odpadami ZZO, wyposażonego w infrastrukturę do odzysku recyklingu i unieszkodliwiania odpadów	Wójt gminy Masłowice
14.	Utworzenie Punktu Zbiórki Odpadów (zawiązanie porozumienia gmin w kwestii lokalizacji GPZO)	Wójt gminy Masłowice
15.	Monitoring składowiska w Strzelcach Małych	Wójt gminy Masłowice
16.	Inwentaryzacja budynków i urzędzeń zawierających azbest	Wójt gminy Masłowice
17.	Opracowanie i realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Wójt gminy Masłowice
18.	Wdrażanie systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnego zbierania odpadów (w odpadów ulegających biodegradacji, opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych, zużytego sprzętu EE i niebezpiecznych	Wójt gminy Masłowice
19.	Inwentaryzacja i likwidacja „dzikich” wysypisk	Wójt gminy Masłowice
20.	Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów	Wójt gminy Masłowice

Dla wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (DZ. U. 2004 Nr 257 poz. 2573 z późniejszymi zmianami) nakładają obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko a przedsięwzięcia, które mogą oddziaływać na

środowisko mogą mieć nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny i sporządzenia raportu. Raporty oddziaływania na środowisko dot. poszczególnych zadań inwestycyjnych mogą wskazywać działania wariantowe.

Wymienione w powyższej tabeli działania wynikają w większości z konieczności spełniania zarówno krajowych wymagań prawnych, jak i wymagań międzynarodowych m. in. wynikających ze wstąpienia Polski w struktury Unii Europejskiej.

10. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań

Zadaniem aktualizacji POŚ i PGO dla Gminy Masłowice jest przedstawienie zakresu działań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w gminie w sposób zapewniający ochronę środowiska. Głównym celem Prognozy jest określenie możliwych skutków i oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji aktualizacji POŚ i PGO.

Matryca wpływów zagadnień na poszczególne elementy ochrony środowiska

Zagadnienie	Kierunek działań	Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rosliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
<i>Ochrona przed hałasem</i>	Budowa dróg gminnych: ➤ Borki, Bartodzieje, Huta Przerębska ➤ Kraszewice, Chełmo ➤ Granice, Koconia ➤ Ochotnik, Kalinki ➤ Kawęczyn, Łączkowice ➤ Granice, Korytno, Wola Przerębska	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Budowa chodników dla pieszych: ➤ Kraszewice, Chełmo ➤ Przerąb, Bartodzieje, Borki ➤ Ochotnik, Korytno Kalinki, Kawęczyn, Granice	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
<i>Ochrona wód</i>	Budowa hydroforni w Masłowicach	*	+	+	*	+	+	+	-/+	*	*	*	*	+
	Budowa oczyszczalni ścieków w Masłowicach	*	+	+	*	+	+	+	-/+	*	*	*	*	+
	Budowa kanalizacji w miejscowościach: Masłowice, Strzelce Małe, Krery, Ochotnik	*	+	+	*	+	+	+	-/+	*	*	*	*	+
<i>Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym</i>	Modernizacja sieci energetycznych i GPZ na terenie gminy	*	*	+	*	*	*	*	*	+	*	*	*	+
<i>Ochrona środowiska przyrodniczego</i>	Zalesianie małych działek, enklaw leśnych o łącznej powierzchni 600 ha	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	+	*	+
	Budowa stawów na terenie gminy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	+	*	+
<i>Gospodarka odpadami</i>	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnej zbiórki odpadów	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Kontrola spełniania wymogów zezwoleń w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+

Matryca wpływów zagadnień na poszczególne elementy ochrony środowiska

Zagadnienie	Kierunek działań	Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rosliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	Zorganizowanie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Współdziałanie na rzecz utworzenia Celowego Związku Gmin, umożliwiającego prowadzenie wspólnych działań w zakresie zagospodarowania odpadów	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Współdziałanie w zakresie tworzenia zakładu zagospodarowywania odpadami ZZO, wyposażonego w infrastrukturę do odzysku recyklingu i unieszkodliwiania odpadów	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Utworzenie Punktu Zbiórki Odpadów (zawiązanie porozumienia gmin w kwestii lokalizacji GPZO)	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Monitoring składowiska w Strzelcach Małych	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Inwentaryzacja budynków i urządzeń zawierających azbest	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Opracowanie i realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+

Matryca wpływów zagadnień na poszczególne elementy ochrony środowiska

Zagadnienie	Kierunek działań	Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rosliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	Wdrażanie systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnego zbierania odpadów (w odpadów ulegających biodegradacji, opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych, zużytego sprzętu EE i niebezpiecznych	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
	Inwentaryzacja i likwidacja „dzikich” wysypisk	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+
<i>Edukacja ekologiczna</i>	Prowadzenie edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych.	+	*	+	+	+	+	+	+	*	*	*	*	*
	Prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców, zwłaszcza: rolników, przemysłowców, inwestorów.	+	*	+	+	+	+	+	+	*	*	*	*	*
	Organizacja spotkań instruktorzowych, promocyjnych itp. dla różnych grup społecznych.	+	*	+	+	+	+	+	+	*	*	*	*	*
	Organizacja konkursów ekologicznych.	+	*	+	+	+	+	+	+	*	*	*	*	*
	Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów	+	*	+	+	+	+	+	+	*	*	*	*	*

+ wpływ pozytywny, - wpływ negatywny, +/- wpływ pozytywny i negatywny, * brak wpływu

W ramach podsumowania należy zaznaczyć, że wpływ realizacji celów *Programu*, poprzez konkretne zadania, mają charakter pozytywny. Poszczególne kierunki działań mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

Jedną z ważniejszych inwestycji przeprowadzanych na terenie gminy Masłowice jest poprawa jakości środowiska przede wszystkim w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Dotyczą one głównie budowy hydroforni, kanalizacji i oczyszczalni ścieków. Uporządkowanie działań związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków bez wątpienia stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska w gminie oraz na zdrowie mieszkańców gminy i poprawę jakości ich życia.

Racjonalna gospodarka oraz prowadzenie selektywnej zbiórki i odzysk surowców, stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska, a szczególnie powierzchni ziemi, na terenie gminy Masłowice. Poza tym istnieje szansa, że likwidacja „dzikich wysypisk” będzie skuteczną metodą ochrony środowiska. Istotnym zadaniem gminy są działania zmierzające do bezpiecznego usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) na obszary ochrony przyrody na terenie gminy Masłowice

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań i w odniesieniu do najważniejszych zadań inwestycyjnych.

Inwestycje z zakresu zmniejszenia hałasu:

Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Bezpośrednie	Niekorzystne bezpośrednie oddziaływania dotyczą: - emisji spalin, zapylenia, emisji zanieczyszczeń, hałasów i wibracji i mają wpływ na powietrze i klimat, - utrata gleby, zmiany struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego (w przypadku budowy nowej drogi), - zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych spływów powierzchniowych, - zmiany przestrzeni życiowej i ekosystemów, zagrożenie dla niektórych gatunków, zmniejszenie bioróżnorodności (w przypadku budowy nowej drogi).
Pośrednie	Niekorzystne pośrednie oddziaływania dotyczą: - wzrostu hałasu i wibracji (w przypadku budowy nowej drogi). Korzystne pośrednie działania na środowisko i człowieka: - izolacja hałasu poprzez przeniesienie ciągu drogi poza obszar ścisłej zabudowy, nasadzenia drzew i krzewów przy trasach komunikacyjnych, - zmniejszenie emisji spalin i pyłów poprzez poprawę nawierzchni dróg.
Wtórne	Niekorzystne wtórne oddziaływania może wystąpić w przypadku zaistnienia awarii lub innych nieprzewidzianych okoliczności.

Skumulowane	Niekorzystne wtórne oddziaływania może wystawić w przypadku zaistnienia awarii lub innych nieprzewidzianych okoliczności.
Krótkoterminowe	Niekorzystne znaczące oddziaływania krótkoterminowe mogą dotyczyć fazy budowy (hałas, odpady, emisja spalin).
Średnioterminowe	Oddziaływanie średnioterminowe inwestycji jest takie samo jak oddziaływanie długoterminowe.
Długoterminowe	Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Stałe	<p>Oddziaływania pozytywne w wyniku przeprowadzenia inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie emisji spalin i pyłów poprzez poprawę nawierzchni dróg, - poprawa jakości krajobrazu w strefach, gdzie jest on zniszczony, - przejęcie ruchu ze stref wrażliwych na niekorzystne oddziaływania i zagrożonych środowiskowo, np. obwodnice przejmujące ruch z dróg przechodzących przez miejscowości i śródmieścia małych miast lub przechodzących w pobliżu obiektów zabytkowych, - poprawę warunków funkcjonowania wybranych stref miasta wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach, przez stworzenie możliwości uspokojenia ruchu i odtworzenia wspólnot w osiedlach i przy drogach, dzięki budowie obwodnic drogowych, sprzyjających rozwojowi i przestrzennemu rozmieszczeniu różnych funkcji w obszarze (rolnictwo, przemysł, handel i inne usługi, nauka, mieszkalnictwo, rekreacja itp.), stwarzanie szans dobrego eksponowania walorów zabytkowych lub przyrodniczych obszaru, do czego może się przyczynić odpowiednie prowadzenie drogi. <p>Oddziaływania negatywne związane są z użytkowaniem stałym drogi – tak jak w przypadku innych dróg, w zależności od natężenia ruchu.</p>
Chwilowe	<p>Nadzwyczajne zagrożenia środowiska w wyniku przeprowadzenie inwestycji drogowych mogą powstać wskutek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne (skażenia powietrza, wód, gleb oraz pożary), - awarii w miejscach postoju pojazdów, - pożaru, - niewłaściwego lub niedostatecznego zabezpieczenia robót drogowych i samej drogi w wyniku złego rozpoznania warunków środowiskowych (np. geologii, stosunków wodnych), co może spowodować, np. erozję i osuwiska. <p>Wszelkie chwilowe niekorzystne oddziaływania będą niwelowane w razie wystawienia takiej konieczności przez odpowiednie służby.</p>

Inwestycje z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym:

Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Bezpośrednie	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie bezpośrednie jest związane z polem elektromagnetycznym.
Pośrednie	Pośrednim oddziaływaniem jest związane z polem elektromagnetycznym.
Wtórne	Wtórny oddziaływaniem jest związane z polem elektromagnetycznym.
Skumulowane	Oddziaływanie skumulowane jest związane z polem elektromagnetycznym.
Krótkoterminowe	Oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić podczas awarii sieci.
Średnioterminowe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie średnioterminowe jest związane z polem elektromagnetycznym.
Długoterminowe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie długoterminowe jest związane z polem elektromagnetycznym.
Stałe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie stałe jest związane z polem elektromagnetycznym.
Chwilowe	Oddziaływanie chwilowe może wystąpić podczas awarii sieci.

Inwestycje z zakresu ochrony wód:

Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Bezpośrednie	Bezpośrednie działanie na środowisko inwestycji przewiduje się jedynie w fazie budowy hydroforni, oczyszczalni ścieków i budowy sieci kanalizacyjnej – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane. Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
Pośrednie	Przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego hydroforni, oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
Wtórne	Przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego hydroforni, oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Skumulowane	Przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego hydroforni, oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
Krótkoterminowe	Niekorzystne oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić w fazie budowy hydroforni, oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
Średnioterminowe	Niekorzystne oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić w fazie budowy hydroforni, oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
Długoterminowe	Budowa sieci kanalizacyjnej poprawi stan środowiska w gminie – oddziaływanie w okresie długoterminowym będzie korzystne poprzez racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej oraz efekty ekologiczne: czystości gleb oraz jakość wód podziemnych i powierzchniowych.
Stałe	Korzystnym oddziaływaniem stałym przeprowadzenia inwestycji będzie wymuszenie racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie. Uporządkowanie gospodarki ściekowej przyczyni się do: - poprawy jakości wód powierzchniowych, których stan decyduje o walorach krajobrazowych, rekreacyjnych oraz warunkuje bytowanie i rozwój wielu gatunków roślin i zwierząt, - poprawy jakości i zapobiegnie zanieczyszczeniom wód podziemnych.
Chwilowe	W sytuacjach awaryjnych może nastąpić wyciek wody i potencjalne uszkodzenie terenu, na którym wystąpiła awaria. W przypadku kanalizacji awaria na: powietrze atmosferyczne (w zakresie zanieczyszczenia powietrza gazami organicznymi), środowisko gruntowo-wodne (zanieczyszczenie ściekami).

Inwestycje z zakresu gospodarki odpadami, w tym usuwania wyrobów azbestowych:

Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Bezpośrednie	Usuwanie wyrobów azbestowych z dachów budynków będzie bezpośrednio wpływało na zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych z terenu gminy. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko będzie zatem pozytywne i odczuwalne w perspektywie długoterminowej.
Pośrednie	Pośrednie oddziaływanie będzie podczas prowadzenia robót budowlanych, konieczność zachowania szczególnych warunków podczas wykonywania prac budowlanych w miejscowościach położonych w sąsiedztwie obszarów chronionych. Wyeliminowanie azbestu poprawi komfort życia mieszkańców oraz ograniczy emisje pyłu do powietrza.
Wtórne	Brak oddziaływania
Skumulowane	Brak oddziaływania
Krótkoterminowe	Krótkoterminowe oddziaływanie usuwania azbestu wystąpi podczas prowadzenia robót budowlanych związane z lokalnymi utrudnieniami
Średnioterminowe	Oddziaływanie średnioterminowe będzie takie jak długoterminowe.

Długoterminowe	Oddziaływaniem długoterminowym będzie poprawa komfortu życia ludzi, oraz ograniczenie emisji pyłów do środowiska
Stałe	Usunięcie azbestu spowoduje poprawę środowiska oraz zdrowie ludzi poprzez zmniejszenie lub całkowitą jego eliminację
Chwilowe	Chwilowe szkodliwe oddziaływanie będzie występowało w trakcie wykonywania prac przy usuwaniu azbestu.

11. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu POŚ i PGO dla Gminy Mastowice

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach POŚ, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim inwestycje z zakresu infrastruktury komunalnej i technicznej: hydrofornia, oczyszczalnia ścieków, kanalizacja - podczas etapu budowy, a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi.

Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jaki i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Przyjęte w Programie założenia w zakresie gospodarki odpadami oznaczają takie planowanie i działania, które zakładają zachowanie równowagi pomiędzy wszystkimi elementami środowiska. Do podstawowych działań zapisanych w projekcie, a mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko oraz poprawę jego stanu należy zaliczyć:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- minimalizacja i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami,
- objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych,
- kontynuacja na terenie gminy selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”.

Ważnym zagadnieniem są problemy związane z finansowymi możliwościami realizacji działań. Skuteczność realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Mastowice” będzie uwarunkowana w głównej mierze efektywnym wykorzystaniem uzyskanych i posiadanych środków finansowych przez samorząd gminny.

W zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne ważne znaczenie będzie miało wdrożenie najlepszych dostępnych technik BAT i uzyskanie przez niektóre zakłady pozwoleń zintegrowanych. Skutkować to będzie ograniczeniem negatywnego oddziaływania na środowisko instalacji.

12. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie POŚ i PGO dla Gminy Masłowice

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach POŚ i PGO ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument przedstawia ogólne propozycje przedsięwzięć i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia alternatywy dla wskazanych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań w ramach POŚ zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

Warunkiem prawidłowego funkcjonowania zaproponowanego w projekcie PGO systemu gospodarki odpadami jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań, dostępność środków finansowych, a także brak protestów mieszkańców.

Przyjęcie na terenie gminy określonego sposobu odzysku i unieszkodliwiania odpadów winno być ściśle związane z systemem ich zbierania i transportu. Wariant selektywnego zbierania odpadów przewiduje aktywny udział mieszkańców, co pozwala na oszczędność środków i przyspieszenie przekazania odpadów na linię do segregacji odpadów. Wariant ten powinien być preferowany i realizowany docelowo, wiadomo jednak, iż dotychczasowe efekty w zakresie selektywnego zbierania przy udziale mieszkańców są niewielkie.

Na etapie sporządzania prognozy dysponowano dokumentami strategicznymi opracowanymi dla Gminy Masłowice, które pozwoliły na sprawdzenie w jaki sposób proponowane w „Programie ...” rozwiązania dostosowane są do planów inwestycyjnych gminy. Realizacja zadań w zakładanych ramach czasowych będzie w większości przypadków uzależniona od pozyskania środków zewnętrznych (pomocowych).

13. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu POŚ i PGO

Podstawowym założeniem *Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice* jest uzyskanie stałej i zauważalnej poprawy jakości wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego. W przypadku braku jego realizacji lub realizacji fragmentarycznej (wrywkowej) założone w *Programie* cele nie zostaną osiągnięte, a w konsekwencji może nastąpić pogorszenie się stanu środowiska przyrodniczego w regionie. Poniżej przedstawiono potencjalne zmiany, jakie mogłyby mieć miejsce w przypadku braku realizacji ustaleń *Programu*, w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji POŚ:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków i brakiem systemu ich odprowadzania,
- zmniejszanie się zasobów wodnych,
- zwiększone zagrożenie suszą glebową,
- postępująca degradacja gleb,

- podtapianie terenów przyległych, ze względu na brak możliwości odprowadzania wód opadowych,
- postępująca degradacja zasobów przyrodniczych oraz walorów kulturowych,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu,
- wzrost zużycia surowców i wody,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń aktualizacji PGO są następujące:

- zwiększona emisja pyłów i gazów do atmosfery, pogorszenie jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby, straty w bioróżnorodności – wynik powstawania „dzikich wysypisk śmieci”, spalanie odpadów w paleniskach domowych, niewłaściwe postępowanie z odpadami zawierającymi azbest,
- nadmierne wykorzystywanie zasobów naturalnych – nie stosowanie w procesach produkcyjnych technologii wykorzystujących odpady jako surowiec i technologii małodopadowych,
- negatywne oddziaływanie na wszystkie komponenty środowiska – niewłaściwe postępowanie z wytwarzanymi odpadami niebezpiecznymi.

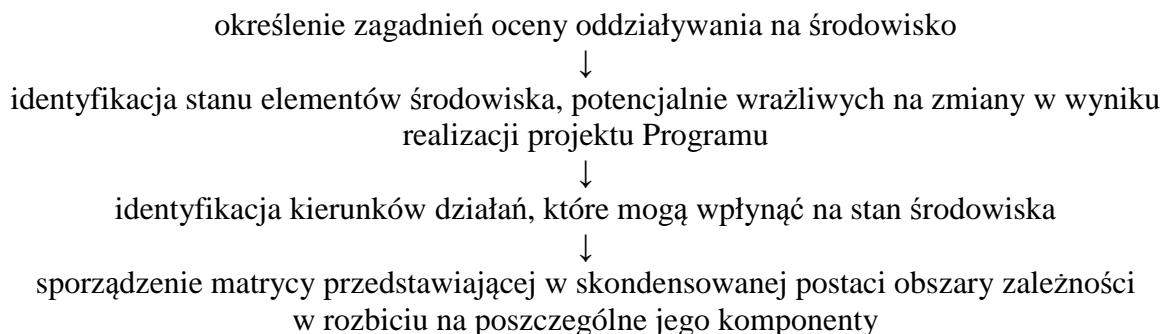
W przypadku gdy POŚ i PGO dla Gminy Masłowice nie zostanie wdrożony negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać. Realizacja Programu jest więc konieczna.

14. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość wykonania prognozy. Pewne utrudnienia stwarzał tylko brak najnowszych materiałów statystycznych.

15. Metody wykorzystane przy opracowaniu prognozy

Ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono według następującego schematu:

Prognoza oddziaływania na środowisko dla aktualizacji programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami została opracowana na podstawie zapisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano również informacje udostępnione przez WIOŚ w Łodzi, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, Starostwo Powiatowe w Radomsku, przedsiębiorców, a także posiadaną wiedzę i doświadczenia w zakresie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan gospodarki odpadami i ochrony środowiska na terenie Gminy Masłowice oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Wnioski z tej analizy odniesiono do stanu środowiska w gminie i przeanalizowano możliwe skutki realizacji planu. W prognozie oceny oddziaływania na środowisko przeanalizowano uwzględnione w Planie Strategicznych Kierunków Działań zadania przyjęte w innych dokumentach zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim.

16. Metody analizy realizacji postanowień projektu POŚ i PGO

Projekt POŚ i PGO dla Gminy Masłowice określa zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. W ramach każdego priorytetu zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku. Dla każdego wskaźnika określono także źródło pozyskiwania danych do weryfikacji, co znacznie ułatwi ich uzyskanie. Ocena realizacji *Programu* na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie co dwa lata.

W ramach prac nad Prognozą dokonano ich oceny i weryfikacji. Zamieszczone w *Programie* propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku jego realizacji.

17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z *Konwencji o Ocenach Oddziaływania na Środowisko w Kontekście Transgranicznym*, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku.

Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Gmina Masłowice nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja POŚ i PGO dla Gminy Masłowice nie tworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Programu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice”, została opracowana zgodnie z ustawą „Prawo

Ochrony Środowiska” a także ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn zm.) i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze regionu.

Zakres merytoryczny prognozy wynika z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn zm.). Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Masłowice na lata 2012-2015” na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Przyjęto średniookresowe cele pośrednie dotyczące poszczególnych komponentów środowiska. Do każdego z celów przyporządkowane zostały kierunki działań zmierzające do osiągnięcia postawionych celów. Dla osiągnięcia wyznaczonych celów wskazano działania oraz zadania prowadzące do ich realizacji.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie gminy znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w projekcie POŚ i PGO dla Gminy Masłowice zadań do realizacji.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji w POŚ i PGO zadań na następujące elementy: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi i gleby, przyrodę i krajobraz.

Określono czy oddziaływanie to może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy obojętny na poszczególne elementy. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Potencjalne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji:

- budowy dróg,
- budowy sieci kanalizacyjnych,
- usuwania azbestu z obiektów i instalacji budowlanych.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania. Na terenie gminy nie ma obszaru Natura 2000, dlatego inwestycje będą mieć neutralny wpływ na ten rodzaj ochrony przyrody.

Realizacja żadnego z proponowanych działań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Wśród zadań ujętych w projekcie „Programu...”, nie ma inwestycji mogących powodować większe zagrożenie dla środowiska, gdyż suma korzyści z ich realizacji przekracza jednak zdecydowanie potencjalne zagrożenie. W sytuacji, gdy większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach POŚ i PGO ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

W przypadku, gdy POŚ i PGO dla Gminy Masłowice nie zostanie wdrożony doprowadzić może do pogłębienia problemów z zakresu ochrony środowiska, co negatywnie wpływać

będzie na zdrowie mieszkańców, a także przyczyni się do degradacji zasobów przyrodniczych oraz walorów kulturowych.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich założonych kierunków działań w POŚ i PGO pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.